

4. Гордієнко Л. А. Фінансова політика соціальної сфери: монографія. Черкаси: Видавець Чабаненко Ю.А., 2019. 394 с.
5. Піляєв І. С. Трансформація глобалізаційних процесів у контексті наслідків повномасштабного російського вторгнення в Україну. Економіка України. 2022. № 7. С. 3–20.
6. David Henig. Perspectives: There is no crisis of globalisation but governments might create one. URL: <https://borderlex.net/2022/05/11/perspectives-there-is-no-crisis-of-globalisation-but-governments-might-create-one/>
7. Васильчук І. П. Фінансове забезпечення сталого розвитку корпорацій : монографія. Київ : КНЕУ, 2015. 516 с.

Павленко Ілля Леонідович,
здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»;
науковий керівник:
Федина Віта Віталіївна,
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування;
Національна академія статистики, обліку та аудиту

СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК ЦЕНТРОБАНКУ УКРАЇНИ

Для будь-якої країни важливе значення має створення центрального банку, який зміг би: забезпечити стабільність банківської системи, провести ефективну монетарну політику, гарантувати сталість національної грошової одиниці, а також підтримати стан функціонування платіжної системи на високому рівні. В Україні функцію центрального банку виконує Національний банк України (НБУ).

Одним із важливих етапів новітньої історії НБУ є період, який розпочався після перемоги Революції гідності. Як зазначає у своїй роботі Нагорний П. Д.: «У 2014 році до правління регулятора прийшла нова команда. Завдяки чіткому баченню необхідних змін їй не тільки вдалося втримати під контролем ситуацію на фінансовому ринку попри важку політичну та економічну кризу, але і розпочати масштабну реформу фінансового сектору. Дорожньою картою реформ стала Комплексна програма розвитку фінансового сектору до 2020 року, затверджена постановою Правління Національного банку України від 18 червня 2015 року № 391» [1]. Було розроблено та затверджено Візію, Місію та Цінності НБУ.

Серйозним випробуванням для економіки країни стала пандемія COVID-19. З метою підтримки бізнесу Національний банк знизив облікову ставку до 8%. Також у березні 2020 року було впроваджено систему антикризових заходів, яка мала п'ять основних пунктів: кредити – запроваджено кредитні канікули, відповідно до яких сумлінні платники отримали можливість платити за споживчі кредити без пені та штрафу за

прострочку; депозити – заборона банкам на встановлення обмежень на зняття депозитів; валюта – НБУ продав у березні 2,3 млрд. дол. США для того, щоб подолати коливання на валютному ринку; платежі – скасування тарифів на роботу СЕП на період карантину; було закликано всіх українців переходити на дистанційне банківське обслуговування; рекомендації щодо стабілізації роботи банківської сфери [3].

Окремо варто звернути увагу на діяльність НБУ після початку повномасштабної війни росії проти України. Було запроваджено антикризові явища, які ґрунтувалися на таких принципах: захист інтересів клієнтів банків; підтримання діяльності банків та їх ліквідності; чесне відображення реального фінансового стану банків.

На основі даних положень 24 лютого 2022 року було ухвалено постанову Правління № 18 «Про роботу банківської системи в період запровадження воєнного стану». У даному документі були запроваджено ряд необхідних дій для забезпечення стабільності та надійності фінансової системи України, підтримки ефективної роботи ЗСУ, а також безперебійної роботи об'єктів критичної інфраструктури.

У даний момент часу НБУ докладає значних зусиль для [2]:

- ✓ повної ізоляції росії від міжнародної фінансової системи;
- ✓ закриття доступу росії та білорусії до ресурсів світових фінансових інституцій;
- ✓ перекриття всіх можливих шляхів обходження існуючих санкцій російськими та білоруськими компаніями і фінансовими установами.

Підсумовуючи вищесказане можна зробити наступні висновки: НБУ має власну історію становлення та розвитку, як центральний банк незалежної України; незважаючи на складні фінансові ситуації Національний банк України щоразу доводив свою ефективність як орган державного управління; НБУ докладає всіх зусиль для відстоювання інтересів України.

Список використаних джерел

1. Нагорний П. Д. Шлях до змін: трансформація Національного банку України. Вісник ХНУ: Економічні науки. 2020. Випуск № 3. Харків : Хмельницький національний університет, 2020. С. 85–97. URL: <https://bit.ly/3RC59zP>
2. Ткаченко О. Є. Трансформація фінансового управління в банківському секторі України під час війни. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка»: науковий журнал. Острог : Вид-во НаУОА, грудень 2022. № 27(55). С. 73–80. URL: <https://bit.ly/3ZBVf3c>
3. Pasichnik I. V., Nazarenko R. D. The Activities of the Central Bank in a Pandemic. Business Inform. 2020. Vol. 6, no. 509. P. 245–251. URL: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-6-245-251> (date of access: 04.10.2023).